

Palmovka jinak

Výstupy provedené participace veřejnosti pro tvorbu urbanistické vize dolní Libně

*V rámci programu „Mluvme spolu“
podpořeno z Fondu T-Mobile
prostřednictvím Nadace VIA*

Všichni lidé jsou odborníci na to, jak chtějí žít.

Architekti a plánovači na to, co a kde je k tomu potřeba mít.

Proces participace veřejnosti znamená cíleně připravovat komunikaci a získat tak od správných lidí správné informace ve správné fázi plánování.

Zpracovatelský tým

Návrh a vedení procesu, vyhodnocování: Ing. arch. Petr Klápště, Mgr. Martin Veselý.

Facilitace skupinové práce na plánovacím setkání: Ing. arch. Petr Klápště, Mgr. Martin Veselý, Ing. Eva Klápšťová

Příprava setkání, komunikace s účastníky, zpětná vazba k odborné práci: Mgr. Barbora Urbanová, Mgr. Věra Šmejkalová, Ing. arch. Lukáš Vacek, M.A. Martin Kloda

1 Výťah z výstupů – nejdůležitější závěry

Plánovacích setkání se účastnili obyvatelé dolní Libně a někteří zastupitelé Prahy 8. Na prvním plánovacím setkání byly diskutovány hodnoty a problémy území, na druhém setkání cílové aktivity a hrozby, a nakonec - ve třech menších skupinách - celková image území a jeho subjektivně vnímaných částí. Počet účastníků prvního setkání činil cca 40, druhého cca 30 a účastníci se z větší části kryli.

1.1 Vnímání současného stavu

- **Hodnoty dolní Libně spočívají především v jejím okolí:** v blízkosti Vltavy, Rokytky a rekreačním potenciálu nábřeží, v blízkosti Libeňského ostrova. Adekvátnímu využití tohoto potenciálu ovšem brání izolovanost způsobená řadou bariér (dopravní stavby) a překážek (uzavřené území směrem k Vltavě), včetně tunelového efektu metra. To se odráží v akcentování významu propojení v aktivitách (viz dále).
- **Vnitřní hodnoty území se vztahují zejména k jeho minulosti:** motiv židovského a průmyslového dědictví, pozitivní vnímání prvorepublikové maloměstské zástavby či Hrabalova kulturního odkazu.
- **Nejvýznamnější vnímané problémy území se týkají veřejného prostoru.** Není jasné, jakým cílovým skupinám a pro jaké aktivity jsou jednotlivé veřejné prostory určeny – místo pestrosti a široké nabídky aktivit i charakterů splývají do nevyhraněného „eintopfu“. Specifickým problémem je parkování; parkují zde i lidé dojíždějící do centra (místo záchytného parkoviště na okraji Prahy) a parkující automobily zabírají prostor, který by měl být vyhrazený jiným aktivitám.

1.2 Cílové aktivity a charakter / image území

- Největší část podnětů obyvatel vyjadřuje potřebu **kultivace veřejných prostor a jejich naplnění aktivitami**, a to ve všech třech jeho úrovních, jež lze v dolní Libni rozlišit: tj. centrálního prostoru kolem stanice metra Palmovka, jehož význam přesahuje za hranice

Libně¹, prostorů významných pro celou čtvrť (dolní Libeň) jako jsou ulice Na Žertvách, autobusový terminál, vltavský břeh a potenciálně i dnešní území nikoho směrem k Vltavě, a konečně veřejných prostor lokálního významu pro komunitu žijící v bezprostředním sousedství (Náměstí Dr. Holého). Kultivace v tomto smyslu znamená cílené a koncepční utváření tak, aby byl rozmanitý a živý – a to i prostřednictvím kultivace fungování a podoby vlastního veřejného prostoru i fungování a podoby zástavby. Pouhé estetické vylepšení nestačí. Implicitně, avšak zřetelně se v hodnocení obyvatel objevuje **komunitní rozměr** – potřeba vytváření příjemného, obývatelného, mezigeneračně **sdíleného veřejného prostoru** čtvrti.

- Obyvatelé preferují rozvoj okolí Palmovky jako **lokálního centra** na pěší a hromadné dopravě s živým veřejným prostorem a parterem polyfunkčních budov a nikoliv ryze obchodního centra závislého výrazně na osobní automobilové dopravě. Pro novou zástavbu je pro to z pohledu aktivit a funkcí důležitá její **polyfunkčnost a zrnitost** – míchání funkcí v lokalitě i jednotlivých objektech a omezení rozsahu monofunkčních prostorů a staveb. Tak je možné zachovat městský charakter dolní Libně a nepřeměnit ji novou zástavbou na sídliště nebo monofunkční pracoviště (office park apod.).
- Silně je akcentován **požadavek prostupnosti území – dobře pěšky/na kole přístupného a pro rekreační aktivity vhodného vltavského nábřeží**. Prostor od stávající zástavby směrem k Vltavě má být především prostorem pro aktivní trávení volného času. Problematika je reflektována i v dalších případech, nejvíce v požadavku dobrého pěšího spojení do Karlína.
- Početná skupina podniků volá po **oživení společenského a kulturního života čtvrti**. A to jak vytvořením vhodných vnitřních prostor pro realizaci organizovaných (kulturní/obecní dům, lidová škola umění, knihovna, galerie), tak neorganizovaných interiérových společenských a kulturních aktivit (mateřské centrum, centrum pro seniory). Lze sem však řadit i poptávku po restauracích a kavárnách se zahrádkami, a po „živé kultuře“.
- Základními požadavky účastníků druhého plánovacího setkání na celkový charakter dolní Libně jsou respektování „lidského „měřítka“ a **navázání na odkaz minulosti** (stavební dominanty, Libeň industriální, hrabalovská...) – ale v podobě postupného rozvíjení v symbióze tradičního a inovativního, nikoli pouhé konzervace (rozvíjející se, moderní, architektonicky kvalitní).

1.3 Pociťované hrozby a rizika změn v území

Obyvateli nejsilněji pociťované hrozby vyplývají z vnímání dolní Libně jako městské, spíše poklidné čtvrti:

- Proměna ulice Na Žertvách ve frekventovanou páteřní komunikaci, stejně jako realizace mohutných mimoúrovňových **dopravních staveb** v rámci výstavby městského okruhu „**městský**“ **charakter čtvrti zásadním způsobem narušují**.
- totéž lze říci o **rozvolněné zástavbě v modernistickém stylu** – objemné monobloky v rozvolněném prostoru nevytváří archetypální veřejný prostor, ale indiferentní „eintopf“ (viz výše uvedené problémy / negativa). Zároveň se obyvatelé obávají, že bude docházet k další privatizaci a spolu s tím k **uzavírání prostoru** pro veřejnost. Již nyní se komplikuje například přístup k Vltavě, a situace se může zhoršit.
- třetí intenzivně vnímaný druh rizik spočívá ve **zhoršení kvality životního prostředí** v důsledku intenzifikace zástavby a nárůstu dopravy.

¹ Prostor přímo na metru jako živý veřejný prostor celoměstského významu – přehledný se snadným a bezpečným pohybem, univerzální pro různé aktivity a akce, centrum služeb, maloobchodu (v parteru) a správy (radnice) – přitom lidského měřítka a se zelení (mikroklima, estetika)

2 Kontext práce

2.1 Situace dolní Libně

Dolní Libeň bývala židovskou osadou na periférii historické Prahy. Z přirozené křižovatky u meandru Vltavy se rozcházejí cesty k Mělníku, Staré Boleslavi, Poděbradům a Českému Brodu. Mezi vltavským ramenem a ústím Rokytky ležela vesnice, po níž zůstala jen část uliční sítě. Průmyslová revoluce v 19. století přinesla rychlý rozkvět čtvrtí za hradbami pražských měst. Dolní Libeň se, podobně jako další venkovské usedlosti, dostává na okraj Královského hlavního města Prahy, jádra budoucí Velké Prahy.

Současná Palmovka je místem, kde se jakoby zastavil čas. Střetávají se zde velkorysé koncepty, které zůstaly nedokončeny: přesunutě řečiště, Libeňský most jako slepý výběžek Severního diametru, Sokolovská ulice, tolikrát přerušovaná, že se snad nikdy nestane pražskou třídou, zrušená těšnovská trať a zbytnělé severojižní propojení na Balabence. Nevyužitě autobusové nádraží a nepoužitelný zelený kopec po výstavbě metra. Nedokončený městský silniční okruh s čtvrt století trvající stavební uzávěrou.

Současný rozvoj probíhá živelně, bez jednotící koncepce. Od Karlína postupují podél Rohanského nábřeží velké developementy měnící měřítko lokality, ztěžující přístup k Vltavě a přivádějící dopravní zátěž. Libeň ztrácí zbytky původní struktury, i historický kontakt se slepými rameny a řekou.

V této situaci je třeba vytvořit urbanistickou vizi² okolí Palmovky – dolní Libně ve formě územní studie. Tento materiál představuje podklad pro tvorbu takovéto vize.

2.2 Participace veřejnosti = optimalizace návrhu s ohledem na potřeby obyvatel

Participaci veřejnosti a klíčových aktérů v území (zapojování občanů a dalších důležitých osob/organizací fungujících v území) chápeme jako důležitou součást plánování. Umožňuje získat představu o potřebách obyvatel a hodnotit variantní možnosti; a tím optimalizovat výsledný návrh.

Participace nemění role v zastupitelské demokracii a návrhovém procesu, ale pomáhá v nich udržet řád tím, že se občanů ptá v pravý čas na potřebné vstupy a tím dává kvalitní podklady o potřebách obyvatel odborníkům-projektantům a politikům. Lidé budou mít vždy snahu vyjadřovat se k dění, které je ovlivňuje. Pokud nedostanou impulz formou včasné výzvy a dobře připravených otázek, ozývají se k tématům dle svého uvážení a v čase, kdy se o nich dozvědí. Protože jsou v plánovacích a projekčních procesech laici, hrozí řešení nevhodných věcí v nevhodnou dobu (obvykle pozdě na to, aby mohly být požadavky snadno zapracovány.). Cílená participace znamená při dobré znalosti plánovacího procesu průběžně vytipovávat a otevírat relevantní témata, a připravovat otázky i způsob diskusí tak, aby byly věcné a efektivní. **Participace (na rozdíl od průzkumů veřejného mínění) neznamená ptát se pouze obecně na to, co si lidé myslí, ale velmi konkrétně na to, co projektanti potřebují vědět, aby mohli kvalitně odvést svou odbornou práci a naplnit potřeby lidí.**

² Urbanistickou vizí označujeme zkoordinované řešení prostorového a funkčního uspořádání výstavby, dopravy a veřejných prostorů do jednoho smysluplného celku; protože struktura a funkce zástavby ovlivňuje dopravní zátěž (smíšená zástavba například negeneruje jednosměrné nároky na dopravu v jeden čas – jako se to děje například u monofunkčních officeparků) i fungování veřejných prostorů; doprava ve veřejném prostoru podmiňuje možné aktivity atd.

3 Postup vzniku dat (metodika)

3.1 Získávané vstupy a jejich smysl pro projekční práci

Data byla získána během pilotního mentálního mapování v průběhu festivalu Zažít město jinak 2013 a dvou plánovacích setkání v Sokole Libeň na podzim téhož roku. Cílem bylo získat od obyvatel tyto vstupy:

- Vnímané **hodnoty** území (takové, které mají územní průmět – váží se k fyzickému místu či prvku) = co ze současného stavu je vhodné zachovat případně návrhem rozvíjet či nahradit + **jejich třídění dle důležitosti**
- Vnímané **problémy** území = co je vhodné pokusit se návrhem změn v území řešit nebo alespoň neprohlubovat + **jejich třídění dle závažnosti**
- Vnímané deficity a **cílové aktivity** území = jaké aktivity a služby v lokalitě chybí (jak v objektech, tak ve veřejném prostoru) a je třeba pokusit se o jejich začlenění do návrhu řešení lokality + **jejich třídění dle důležitosti**
- **Cílový charakter / image** území = jaký dojem z území má být posílen prostřednictvím návrhu architektonické kompozice + **třídění dle názorové četnosti**
- Vnímané **hrozby a rizika** výstavby / změn = čeho se v rámci návrhů i rozhodovacího procesu vyvarovat + **třídění dle názorové četnosti**

3.2 Průběh jednotlivých akcí

Účastníci festivalu Zažít město jinak měli možnost umístit do velkoformátové mapy řešeného území lístečky, které podle barvy vyjadřovaly „hodnoty“, „problémy“, „cílové aktivity“ a „hrozby“ a tuto volbu stručně objasnit textovým sdělením.

Tyto vstupy byly následně integrovány do vstupů z plánovacích setkání tak, že byly již od počátku předepsané na záznamových arších a účastníci setkání jejich seznam dále doplňovali.

Na prvním plánovacím setkání byly v plénu diskutovány hodnoty a problémy území a veřejně zapisovány na velké záznamové archy. Jednotlivým hodnotám a problémům území, jež vzešly z moderované diskuse v plénu, mohli účastníci udělit prioritní body s pomocí samolepek příslušné barvy. Každý účastník disponoval šesti body pro hodnoty i pro problémy. Jedné hodnotě/problému bylo možno udělit i více prioritních bodů.

Na druhém setkání byly v plénu obdobně diskutovány cílové aktivity, hrozby a nakonec ve třech menších skupinách celkový image území a jeho subjektivně vnímaných částí. Cílové aktivity a hrozby byly diskutovány v plénu a následně prioritizovány na základě udělování prioritních bodů jednotlivým návrhům účastníky. Účastníci mohli udělit až 6 prioritních bodů cílovým aktivitám, 3 hrozbám a 3 celkovému charakteru území, a dalších 5 charakterům jednotlivých dílčích míst.

3.3 Charakteristika skupiny zapojených obyvatel

Ve velkoformátové mapě zanechalo své vzkazy celkem 32 účastníků festivalu, z toho 21 obyvatel Palmovky a blízkého okolí, šest z jiných částí Prahy 8, a pět bydlících mimo Prahu 8. Plánovacích setkání v Sokole se účastnili obyvatelé dolní Libně a někteří zastupitelé Prahy 8. Počet účastníků prvního setkání činil cca 40, druhého cca 30 a účastníci se z větší části kryli.

Obecně lze říci, že se priority návštěvníků festivalu „Zažít město jinak“ (pro které byla úvaha o budoucnosti lokality jen jednou z mnoha aktivit) i návštěvníků setkání (kteří primárně přišli uvažovat o budoucnosti lokality) z velké části shodují.

3.4 Struktura výstupů

Výstupy jednotlivých plánovacích setkání jsou uvedeny v tabulkách vzniklých přepisem veřejných zápisů plánovacích setkání (s doplněným komentářem v závorkách). Interpretace zápisů vždy navazuje na tabulku v bodech komentářů.

4 Výstupy I. – vnímání současného stavu

4.1 Vnímané hodnoty a pozitiva

Vnímané hodnoty území (co ze současného stavu je vhodné zachovat případně návrhem rozvíjet či nahradit) uvádí tabulka níže. Jejich lokalizace v prostoru je uvedena ve výkresové příloze.

Tabulka: Vnímané hodnoty území a jejich třídění dle důležitosti

Hodnota / pozitivum	Preferenční body
dobrá dopravní dostupnost MHD	19
rekreační potenciál řeky Vltavy – cyklistika (pro další aktivity zatím nesnadno dostupný)	17
existující cyklostezka podél Rokytky – bezpečné napojení do centra a do Vysočan	13
komíny, plynojem a mlýny jako památky minulosti	12
synagoga – stopa minulosti	11
charakter - vesnické domy, kaplička, usedlost (11), posvícení (16.10), tradice trhu	9
Sokolovna – architektura, aktivity	9
spojení s Bohumilem Hrabalem - Na hrázi - Hrabalova zeď, škola Bohumila Hrabala, palác Svět, libeňské hospody	8
Libeňský ostrov- rekreační potenciál, péče zahrádkářů o okolí a místo, skautská a vodácká klubovna- komunita	7
Vltava a Rokytka – nábřeží propojuje místa – potenciál	6
Divadlo	6
centrum Libně, příjemný veřejný prostor pro lidi ne pro auta	5
park pod plynojemem - volná plocha s vegetací - zajímavý terén a image	5
potenciál kolejí vlaku	5
Rokytka je přístupná - je tam kontakt	4
potenciál k setkávání - hodně lidí	4
otevřené prostranství s krásným pohledem na západ slunce	3
Vltava a Rokytka - je k nim přístup, vyzývá k aktivitám a zkrášlování	3
školky (2x), školy (2x) - pěší dostupnost	3
Grábovka	2
sportovní vyžití - cenově dostupné, tradice fotbalového klubu	2
malé obchody	2
Thomayerovy sady	2
židovský hřbitov	1
bývalý pivovar- rekonstruovaný	1
klub Abaton	1
funkční plošina pro kočárky a vozíčky	0
pivní sanatorium	0
prostranství, kde se slétají krásní grošovaní holubi u synagogy	0
restaurace (Dekáda) se zahrádkou	0
parkovací místa u terminálu BUS	0
hřiště za Libeňským zámkem, procházky cyklo, rybáři, zahrádky = přirozeně vzdělávací podněty	0
mísení kultur- lidový kolorit (stánky)	0
parčík naproti divadlu – potenciál	0
Bruselské kašny 2x	0

komentář:

- **Hodnoty dolní Libně spočívají především v jejím okolí:** v blízkosti Vltavy, Rokytky a rekreačním potenciálu nábřeží, v blízkosti Libeňského ostrova. Adekvátnímu využití tohoto potenciálu ovšem brání řada překážek. To se odráží v akcentování významu propojení v aktivitách (viz dále).
- **Vnitřní hodnoty území se vztahují zejména k jeho minulosti.** Objevuje se motiv židovského a průmyslového dědictví, pozitivní vnímání prvorepublikové maloměstské zástavby či Hrabalova kulturního odkazu. Porevoluční výstavbu obyvatelé převážně pozitivně nereflektují (a nově plánované projekty vnímají jako hrozbu – viz dále).

4.2 Vnímané problémy / negativa

Vnímané problémy a negativa území (co je vhodné pokusit se návrhem změn v území řešit nebo alespoň neprohlubovat) uvádí tabulka níže. Lokalizace problémů a negativ území v prostoru je uvedena ve výkresové příloze.

Tabulka: Vnímané problémy a negativa území a jejich třídění dle závažnosti

Problém / negativum	Preferenční body
auta parkující na pěší zóně, i dlouhodobě na chodnicích (2/3 průchodu) a přechodech pro chodce	14
žádné náměstí nefunguje jako náměstí pro chodce, není korzo. Je tam hluk, smog, auta. Nejsou lavičky, prostory nejsou ohraničené, dvě výškové úrovně (13)	13
zanedbaný, zchátralý veřejný prostor Elsnicova nám. Odříznuté od okolí „čtvercový objezd“.	12
zanedbaný, zchátralý veřejný prostor u metra	9
chybí uliční zeleň	9
tři herny naproti škole, existence heren přitahuje a koncentruje problémové lidi	8
neutěšený a zanedbaný stav synagogy a veřejného prostoru v okolí, není odpovídající předprostor, překáží stánky.	8
havarijní stav Paláce Svět	7
nadbytek prázdného, nikým nevyužívaného neudržovaného prostoru všude	6
hluk, smog, prach z dopravy	6
parkoviště u Hrabalovy zdi, ošklivé zanedbané - zrušit, Hrabalova zeď ve špatném stavu	5
havarijní stav Libeňského mostu	4
chybí přímé kvalitní pěší propojení Palmovka – Kaufland	4
Palmovka - prostorově uzavřená enkláva - svět sám pro sebe	4
velký provoz aut -téměř se nedá vyjet na hlavní	3
architektura novostaveb realizovaných Metrostavem - nezapadá do kontextu	3
havarijní stav autobusového terminálu, nehezky, nezajímavý, neužívaný	3
nedostatek parkovacích míst	3
nepřehledná křižovatka na Palmovce, nebezpečné odbočování na hlavní ulici, nebezpečné přecházení	2
přechod pro chodce je nebezpečný, chybí bezpečný přechod pro cyklisty	2
billboardy narušují prostředí	2
„provizorní“ tramvajácká budka	2
výskyt bezdomovců zejména kolem supermarketu i jinde, výskyt narkomanů a povalující se jehly na konci ulice Novákových a nám. Dr. Holého	2
neudržovaný, zarostlý a špinavý parčík na nám. dr. Holého	2
Zastávky tramvaje - daleké přestupy (a zakázané	2
Chybí PŘÍMÉ tramvajové spojení do Holešovic	2
hodně aut projíždějící městskou třídou a obytnou ulicí	2
chybí stojan na kola	2
špunt. Pro cyklostezku Elsnicovo náměstí	2
není napojení na Thomayerovy sady - nevyužitelnost, chátrání	2
rozbité chodníky i vozovka	1
špinavé, neuklizené ulice, místy zápach zejména v podchodech	1

Problém / negativum	Preferenční body
pocit nebezpečí na ulici, nedostatek dohledu, policistů ve veřejném prostoru, kteří by zajišťovali bezpečnost	1
nedostatečně osvětlený veřejný prostor - v širším měřítku	1
tramvajový kříž nejde přejít	1
rozestavěný protiatomový kryt – ubytování (sociálně slabší)	1
hluk z hlášení z Kauflandu	1
chybí propojení veřejných prostorů a jejich pestrost	1
chybí intimní veřejné prostory	1
ucpání ulic auty. Je to P+R, které tu nemá být (nerezidenti)	1
dvě bruselské kašny, které nestojí tam, kde by byly využity	1
nově stavěné domy se točí k chodcům a ulicí zády, chybí parter v lidském měřítku	1
gated communities (v nové výstavbě)	1
nedořešené majetkové spory magistrátu a městské části Prahy 8 - deklarováno jako důvod k nečinnosti	1
uzavírání vizuálního propojení do Libně a Prahy vůbec	1
nudná monotónní fasáda, mrtvý parter	0
nelze projet až na konec Libeňského mostu	0
nepříjemná chůze po dlažebních kostkách	0
prostorová bariéra trati a magistrály - viadukt	0
na Krejčárek se jde dostat jen tramvají, pěšky vůbec	0
tramvajový kříž zabírá hodně prostoru	0
chybí dětské hřiště	0
chybí bezbariérový vstup do metra	0
uzavřené přístupy k Rokytce, není plácek podél břehů, aby se tam daly dělat aktivity	0
chybějící veřejné WC	0

Komentář:

- **Pět nejvýznamnějších problémů území podle obyvatel se týká veřejného prostoru. Je zřejmé, že veřejné prostory dolní Libně jsou nedostatečně funkčně a sociálně vymezeny.** Není tedy zřejmé, jakým cílovým skupinám a pro jaké aktivity jsou určeny – místo pestrosti a široké nabídky aktivit i charakterů splývají do nevyhraněného „eintopfu“. Veřejná prostranství a jejich vybavení bývají omšelá a často působí jako „provizorní“. Akceptování stávajícího stavu ze strany veřejné správy a pesimismus ze strany obyvatel (nic se neděje a může být ještě hůř) jsou pak příčinami postupného chátrání a subjektivně pocíťované nebezpečnosti.
- Slabou stránkou dolní Libně je **izolovanost**. Dopravní spojení metrem i tramvajová doprava posilují **tunelový efekt** a vytvářejí dojem Palmovky jako ostrova izolovaného mostní bariérou (směrem k Vysočanům) či územími nikoho (směrem k Vltavě a na Krejčárek) od okolního prostředí. Dopravní řešení území spíše rozdrobuje, než spojuje.
- Specifickým úzkým problémem souvisejícím s veřejným prostorem je parkování; na Palmovce a v okolí parkují i lidé dojíždějící do centra (nahrazuje tak záchytné parkoviště na okraji Prahy) a **parkující automobily zabírají prostor, který by měl být vyhrazený jiným aktivitám.**

5 Výstupy II. – cílový budoucí stav

5.1 Vnímané deficity a cílové aktivity území

Vnímané deficity a cílové aktivity území (jaké aktivity a služby v lokalitě chybí – jak v objektech, tak ve veřejném prostoru – a je třeba pokusit se o jejich začlenění do návrhu řešení lokality) uvádí následující tabulka.

Tabulka: Vnímané deficity a cílové aktivity území a jejich třídění dle důležitosti

Aktivita	Preferenční body
otevřít prostor kolem Vltavy. Přístup k řece, vnímání řeky (Prostor u řeky propojit s parkem + korzo do centra); veřejný přístup k vodě – k Vltavě (7 bodů), Lodičky a rybářská hospoda (2 body)	18
zlepšení pěší a cyklo prostupnosti všemi směry, pěší propojení do Karlína (7 bodů) pěší spojení přes plynovojem na Krejčířek (1 bod) pěší spojení s horní Libní (0 bodů)	16
posezení a procházky v zeleni/parku (Na Žertvách)	11
nekomerční vnitřní prostory pro setkávání, vzdělávací a kulturní činnosti (hudební klub, kino, vzdělávání, klub deskových her, neformální prostory pro setkávání a pro maminky s dětmi) ne nutně dohromady, možno i rozptýlené po prostoru města (poblíž centrálního prostoru)	11
kulturní dům, lidová škola umění, obecní dům	7
hrabalovská kavárna v paláci Svět, autorská čtení	6
sportovně-rekreační aktivity několika druhů (dohromady – typ aktivit jako na Gutovce na Strašnické)	6
(farmářské i jiné) trhy – ne nutně stylově farmářské, ale zaměřené na regionální potraviny	5
útulek pro bezdomovce	5
čisté a bezpečné posezení na nám. Dr. Holého	4
křižovatka Palmovka – průchodnost pro pěší	4
živá kultura (pantomima, hudba, divadlo)	4
kavárny se zahrádkami/předzahrádkami	4
seniorský klub a hlídání dětí (propojené)	4
dětské hřiště, v zimě kluziště na nám. Dr. Holého	3
veřejné lázně	3
knihovna	3
hokejbalové hřiště	3
nová vlaková zastávka „u kříže“ (přestup PID)	3
menší komerční prostory – zachování lidského měřítka a vytvoření pracovních míst	3
centrum cyklistiky s vazbou na ÚMČ	3
koncerty pod širým nebem	2
venkovní cvičební prvky pro dospělé	2
bezbariérové vstupy do metra	2
komunitní zahrada s kompostárnou	2
legální zóna pro graffiti (betonová zeď za bus terminálem)	1
pouliční bazar	1
nákupní parter (obchody v ulicích a ne ve vestibulu metra)	1
radnice na metru – výhodná dostupnost	1
městské korzo – procházet se po městě	1
možnost bezpečného, volného pohybu dětí – běhání, na kole – v blízké vazbě na městský život	1
posezení na lavičce, pozorování šrumce okolo	1
antikvariát	0
politické diskuse s občany	0
nová parkovací stání (pro osobní automobily)	0
pekárna	0
informační centrum (aktuality, historie Libně)	0
galerie	0
hřiště na pétanque	0
pouštění draků (u plynovojemu)	0
poliklinika	0
cowworkingový prostor	0
vánoční strom	0
venkovní grilování	0
pítka	0
veřejné WC	0
libeňské slavnosti (tancovačka, pivo...)	0

Komentář:

- Největší část podnětů obyvatel vyjadřuje potřebu **kultivace veřejných prostor a jejich naplnění aktivitami** a to ve všech třech jeho úrovních, jež lze v dolní Libni rozlišit: tj. centrálního prostoru kolem stanice metra Palmovka, jehož význam přesahuje hranice Libně, prostorů významných pro celou čtvrť (dolní Libeň) jako jsou ulice Na Žertvách, autobusový terminál, vltavský břeh a potenciálně i dnešní území nikoho směrem k Vltavě, a konečně veřejných prostor lokálního významu pro komunitu žijící v bezprostředním sousedství (Náměstí Dr. Holého). Kultivace v tomto smyslu znamená cílené a koncepční utváření tak, aby byl rozmanitý a živý – a to i prostřednictvím kultivace fungování a podoby vlastního veřejného prostoru i fungování a podoby zástavby. Pouhé estetické vylepšení nestačí.
- Silně je akcentován **požadavek dobře pěšky/na kole přístupného a pro rekreační aktivity vhodně přizpůsobeného vltavského nábřeží**. Prostor od stávající zástavby směrem k Vltavě má být především prostorem pro aktivní trávení volného času. Problematika **prostupnosti území** je reflektována i v dalších případech, nejvíce v požadavku dobrého pěšího spojení do Karlína.
- Početná skupina podnětů volá po **oživení společenského a kulturního života čtvrti**. A to jak vytvořením vhodných vnitřních prostor pro realizaci organizovaných (kulturní/obecní dům, lidová škola umění, knihovna, galerie), tak neorganizovaných interiérových společenských a kulturních aktivit (mateřské centrum, centrum pro seniory). Lze sem však řadit i poptávku po restauracích a kavárnách se zahrádkami, a po „živé kultuře“.
- Pro novou zástavbu je z pohledu aktivit a funkcí důležitá její **polyfunkčnost a zrnitost** – míchání funkcí v lokalitě i jednotlivých objektech, a omezení monofunkčních prostorů a staveb rozsahem. Tak je možné zachovat městský charakter dolní Libně a nepřeměnit ji novou zástavbou na sídliště nebo monofunkční pracoviště (office park apod.) – viz dále charakter.

5.2 Cílový charakter / image

5.2.1 Cílový charakter celého území okolí Palmovky - dolní Libně

Cílový charakter celého území okolí Palmovky - dolní Libně (jaký dojem z území má být prostřednictvím návrhů architektonické kompozice posílen) uvádí následující tabulka. V tabulce jsou kromě celkového souhrnu rozlišeny i výsledky jednotlivých pracovních skupin.

Tabulka: Cílový charakter celého území okolí Palmovky - dolní Libně a třídění dle důležitosti

Charakteristika	Prioritní body			
	sk. PK	sk. EK	sk. MV	celkem
propojení funkcí a pohybu v Libni; prostupná (vs dnes odříznutá, izolovaná)		3	4	7
pestrá; různorodá	0	1	5	6
sousedská, mezigenerační	5			5
útulná			4	4
zakomponování dominant (synagoga, kostel, zámek, sokolovna) do obrazu čtvrti			4	4
udržovaná; opečovávána (dnes opomíjená)		1	2	3
s koncentrací služeb	3			3
koncepční, vyladěná jako celek	3			3
přívětivá pro různé skupiny lidí; sociálně propojená a otevřená	2	0		2
lokální, neřetězcová; maloobchodní	1	1		2
plná zeleně, vegetace	1	1		2
zabydlená; se zabydleným veřejným prostorem	0	2		2
obrozená, nová kvalita života čerpající z odkazu minulosti	2			2

Charakteristika	Prioritní body		
	sk. PK	sk. EK	sk. MV celkem
hrabalovská	2		2
lidová, nízkorozpočtová	2		2
dobře dostupná pěšky a na kole	2		2
bez hazardu	2		2
klidná		2	2
rozvíjející se		2	2
moderní, architektonicky kvalitní		2	2
trvale udržitelná			2
otevřená			2
bezpečná a přehledná	1	0	1
přitažlivá (zajímavá) pro lidi zvenčí	1		1
čistá		1	1
s vazbou na řeku		1	1
uživatelsky přívětivá		1	1
dynamická		1	1
lidské měřítko		1	1
usměvavá; přívětivá	0	0	0
centrální, živá	0		0
zábavná	0		0
voňavá	0		0
zahrádkářská	0		0
maloměstská		0	0
líná		0	0
pohostinná		0	0
propojená s okolím		0	0
využívaná		0	0

Komentář:

- Základními požadavky účastníků druhého plánovacího setkání na celkový charakter dolní Libně jsou respektování „lidského měřítka“ (tj. **městského charakteru**, o němž již byla řeč) a **zachování architektonicko-urbanistické pestrosti** čtvrti.
- Protože obyvatelé spatřují stěžejní hodnoty dolní Libně v její historii, důraz je kladen na **zachování historické kontinuity** (zakomponování stávajících dominant: synagogy, kostela, zámečku) a **navázání na odkaz minulosti** (Libeň industriální, hrabalovská...) – ale v podobě postupného rozvíjení v symbióze tradičního a inovativního, nikoli pouhé konzervace (rozvíjející se, moderní, architektonicky kvalitní).
- Implicitně, avšak zřetelně se v hodnocení obyvatel objevuje **komunitní rozměr** – potřeba vytváření příjemného, obývatelného, mezigeneračně **sdíleného veřejného prostoru** čtvrti.
- Dalším zřetelným motivem je požadavek na **zlepšení prostupnosti** (v rámci dolní Libně i propojení s okolními čtvrtěmi)
- **Zlepšení nabídky služeb**, vyplývající z vnímaných deficitů a cílových aktivit, směřuje svým charakterem k rozvoji **maloobchodu** a **oživováním parteru polyfunkčních budov** a nemá být řešeno výstavbou obchodního centra nadmístního významu. V každém případě preferují obyvatelé rozvoj okolí Palmovky jako lokálního centra na pěší a hromadné dopravě a nikoliv prostřednictvím ryze obchodního centra závislého výrazně na osobní automobilové dopravě.

5.2.2 Cílový charakter jednotlivých menších prostorů

Cílový charakter jednotlivých menších prostorů uvádí následující tabulka, včetně rozlišení výsledků jednotlivých pracovních skupin. Lokalizace prostorů je uvedena ve výkresové příloze.

Tabulka: Cílový charakter jednotlivých menších prostorů a třídění dle důležitosti

prostor	Charakteristika	Prioritní body			
		sk. PK	sk. EK	sk. MV	celkem
stanice metra a nejbližší okolí	přehledná, snadná orientace a přestupování	6			6
	estetická (ne jen ošklivá budova banky)		6		6
	příjemná, obývatelná - lákající k zastavení a pobytu	6			6
	bezbariérová, přímo prostupná	4	0		4
	Zelená	3			3
	Maloobchodní		3		3
	otevřená	2			2
	ukončená, jasně definovaná	2			2
	příjemná za každého počasí	2			2
	s pěší zónou bez aut			1	1
	promyšlená			1	1
	čistá	0			0
	univerzálně využitelná	0			0
	s vodou	0			0
	drobné měřítko			0	0
	podprostor dnešního BUS terminálu	centrum maloměsta s radnicí			3
živá, trochu „bordel“				0	0
podprostor křižovatka Palmovka	upravená			3	3
	udržovaná			2	2
	prostupná pěšky			2	2
	uzel			1	1
	šrumec			1	1
Elsnicovo nám.	přívětivá			0	0
	zvoucí k řece	6			6
	hrabalovské	3			3
	snadné pěší a cyklo propojení	2			2
	sportovně-rekreační	1			1
	zvoucí k pobytu	1			1
	menší než dnes	0			0
	sousedské, libeňské	0			0
napojené na zámeček a nám. Dr. Holého	0			0	
„U plynojemu“	kulturní (kultivované, akce a koncerty pod širým nebem)	5			5
	sportovně-rekreační	3			3
	průchozí	3			3
	živé	0			0
	odpočinek v zeleni	0			0
nám. Dr. Holého	parkové	3			3
	přehledné	2			2
	prosvětlené	0			0
„korzo“ (umístit někde vhodně...)	společenské	4			4
	obchodní	0			0
	nezaplavené reklamou	0			0
	zelené, se stromy	0			0
„režoviště“ – nová výstavba	obytně-smíšené, podobné řešení jako mezi starým Karlínem a Invalidovnou			7	7
	spojnice s Karlínem a centrem Prahy, navázání na železniční a industriální stopu			4	4
	prospěšné pro celou čtvrť			2	2

Komentář – v rámci těchto úvah lze požadovaný charakter jednotlivých míst popsat takto:

- Stanice metra a nejbližší okolí – živý prostor celoměstského významu – přehledný se snadným a bezpečným pohybem, univerzální pro různé aktivity a akce, centrum služeb, maloobchodu (v parteru) a správy (radnice³) – přitom lidského měřítka a se zelení (mikroklima, estetika)
- Elsnicovo náměstí – prostor libeňského významu – v úzkém kontaktu s řekou, odrážející hrabalovskou poetiku *Automatu Svět*.
- „U plynojemu“ – prostor libeňského významu – kulturní a sportovní, rekreační, parkový
- Náměstí Dr. Holého – prostor komunitního významu – parkový, odpočinkový, klidný
- „korzo“ – prostor libeňského významu – živá městská společenská ulice, zelená, přívětivá k chodcům – je třeba najít umístění v nové/doplňované městské struktuře.
- „rejžoviště“ – prostor pro novou čtvrť – není prostor sám o sobě, je vymezený tím, že není momentálně zastavěný – měl by organicky navazovat na charakter dolní Libně.

5.3 Pociťované hrozby a rizika změn v území

Vnímané hrozby a rizika nové výstavby a obecně změn v území (čeho se v rámci návrhů i rozhodovacího procesu vyvarovat) uvádí následující tabulka.

Tabulka: Hrozby/rizika a jejich třídění dle názorové četnosti

Hodnota / pozitivum	Preferenční body
nelidské měřítka dopravních staveb, rampy jako bariéry, neobytné	10
z ulice Na Žertvách se stane „dálnice“ (hustá automobilová doprava)	9
zvýšení prašnosti a hlučnosti (stavby, doprava) - zdravotní zátěž	7
zneprostupnění = odříznutí území dopravními stavbami	7
fragmentace řešení území – nebude se řešit komplexně	7
totální developerské vytěžení území bez ohledu na důsledky	6
nuda, absence kultury	4
záměr radnice bez pověření důsledků na okolí	3
zneprostupnění území privatizací prostoru, např. gated communities	3
hrozba se zhoršením parkování	2
sociálně vyloučená lokalita – ghetto, snížení cen nemovitostí	2
přílišná prostupnost vyvolaná soliterní výstavbou => není min. hustota lidí pro užití služeb	1
gentrifikace: nucené odstěhování stávajících obyvatel	1
mizení škol a školek z Libně	0
snížení dostupnosti MHD	0
plánované dopravní stavby blokují rozvoj	0
mizí výhled na dominanty čtvrti Libně, ztráta přehlednosti	0
hrozí malá vazba nových obyvatel na místo	0
přes den (v některých časech) málo lidí	0
zástavba v záplavová území ohrožuje i veřejný prostor změnou rozlivu	0
zhoršuje se pověst Libně jako celku	0

Komentář:

- obyvateli nejsilněji pociťované hrozby vyplývají z vnímání dolní Libně jako městské, spíše poklidné čtvrti. Proměna ulice Na Žertvách ve frekventovanou páteřní komunikaci, stejně

³ Je zřejmé, že kontroverze nové radnice na Praze 8 tak nespočívá v problematičnosti záměru jako takového, ale toho, jakou má mít podobu (nezapadá svým měřítkem a zrnitostí do preferovaného fungování a charakteru místa) a dále ve stylu, jak byl prosazen.

jako realizace mohutných mimoúrovňových **dopravních staveb** v rámci výstavby městského okruhu „**městský**“ **charakter čtvrti zásadním způsobem narušují**.

- totéž lze říci o **rozvolněné zástavbě v modernistickém stylu** – objemné monobloky v rozvolněném prostoru nevytváří archetypální veřejný prostor, ale indiferentní „eintopf“ (viz výše problémy / negativa). Zároveň se obyvatelé obávají, že bude docházet k další privatizaci a spolu s tím k **uzavírání prostoru** pro veřejnost. Již nyní se komplikuje například přístup k Vltavě, a situace se může zhoršit.
- třetí intenzivně vnímaný druh rizik spočívá ve **zhoršení kvality životního prostředí** v důsledku intenzifikace zástavby a nárůstu dopravy.

6 Příloha: výkresy – grafické znázornění vnímaných hodnot, problémů a cílového charakteru

Viz následující strany.

rekreační potenciál Vltavy,
cyklistika - pro další aktivity
zatím nesnadno dostupný

Libeňský ostrov - rekreační potenciál
Vltavy, cyklistika - pro další aktivity zatím
nesnadno dostupný

V MAPĚ NEUVEDENÁ POZITIVA

dobrá dopravní
dostupnost MHD
komíny, plynojem a mlýny
jako památky minulosti
charakter - vesnické domy,
kaplička, usedlost, posvícení,
tradice trhu

spojení s B. Hrabalem - Na Hrázi -
Hrabalova zeď, škola B. Hrabala,
palác Svět, libeňské hospody

Vltava a Rokytky - nábřeží propojuje místa -
potenciál

centrum Libně - příjemný veřejný prostor pro lidi,
ne pro auta

potenciál kolejí vlaku (nová stanice PID)

potenciál k setkávání - hodně lidí

Vltava, Rokytky - je k nim přístup, vyzývá k aktivitám a zkrášlování
sportovní vyžití - cenově dostupné, tradice fotbalového klubu

Grábovka

malé obchody

klub Abaton

hřiště za Libeňským zámekem, procházky cyklo, rybáři,
zahrádky = přirozeně vzdělávací podněty

mísení kultur - lidový kolorit (stánky)

2x bruselské kašny

Rokytky je přístupná - je tam kontakt
existující cyklostezka podél
Rokytky - bezpečné napojení
do centra a do Vysočan

synagoga - stopa minulosti

park pod plynojemem -
volná plocha s vegetací -
zajímavý terén a image

V MAPĚ NEUVEDENÁ NEGATIVA

žádné náměstí nefunguje jako náměstí pro chodce, není korzo, je hluk, smog, auta, nejsou lavičky, prostory nejsou ohrazené, 2 výškové úrovně

chybí uliční zeleň

nadbytek prázdného, nikým nevyužívaného neudržovaného prostoru

hluk, smog, prach z dopravy

Palmovka - prostorově uzavřená enkláva - svět sám pro sebe

velký provoz aut - téměř se nedá vyjet na hlavní

nedostatek parkovacích míst

billboardy narušují prostředí

hodně aut projíždějící městskou třídou a obytnou ulicí

chybí stojan na kola

rozbité chodníky i vozovka

špinavé, neuklizené ulice, místy zápach zejména v podchodech

pocit nebezpečí na ulici, nedostatek dohledu, policistů ve veřejném prostoru, kteří by zajišťovali bezpečnost

nedostatečně osvětlený veřejný prostor - v širším měřítku

hluk z hlášení z Kauflandu

chybí propojení veřejných prostorů a jejich pestrost

chybí intimní veřejné prostory

2 bruselské kašny, které nestojí tam, kde by byly využity

gated communities

nedořešené majetkové spory magistrátu a městské části Prahy 8, deklarováno jako důvod k nečinnosti

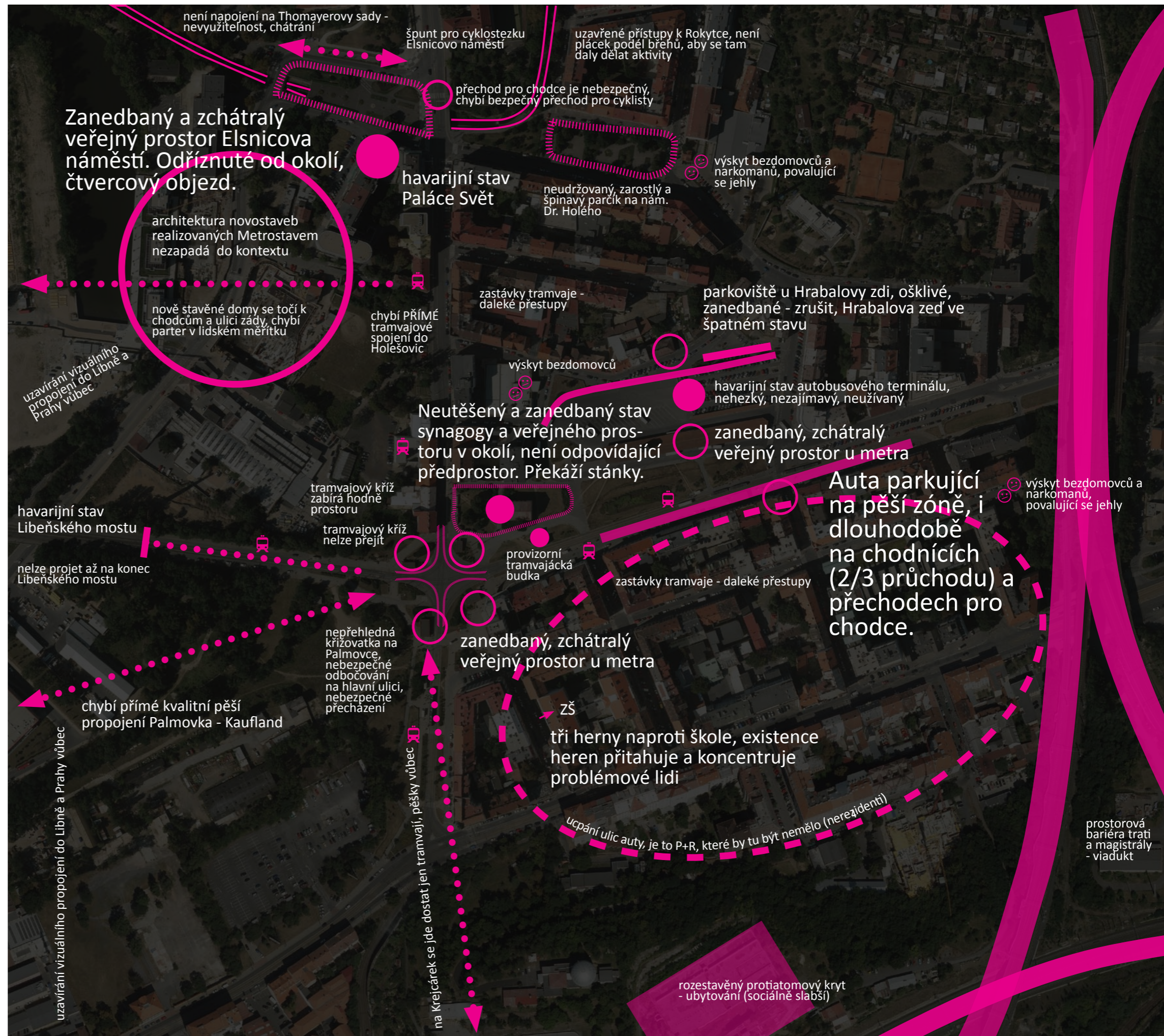
nudná monotónní fasáda, mrtvý parter

nepříjemná chůze po dlažebních kostkách

chybí dětská hřiště

chybí bezbariérový vstup do metra

chybí veřejné WC

PALMOVKA - CELÉ ÚZEMÍ

pestrá, různorodá
propojení funkcí a pohybu v Libni,
prostupná (vs odříznutá, izolovaná)
sousedská, mezigenerační
udržovaná, opečovávaná (dnes opomíjená), útulná
zakomponování dominant (synagoga, kostel,
zámeček, sokolovna) do obrazu čtvrti
s koncentrací služeb
koncepční, vyladěná jako celek
přívětivá pro různé skupiny lidí, sociálně
propojená a otevřená
lokální, neřetězová, maloobchodní
plná zeleně, vegetace zabydlená
zabydlená, se zabydleným veřejným prostorem
obrozená, nová kvalita života čerpající z odkazu minulosti
hrabalovská
lidová, nízkorozpočtová
dobře dostupná pěšky a na kole
bez hazardu
bezpečná a přehledná
klidná
rozvíjející se
moderní, architektonicky kvalitní
trvale udržitelná
otevřená
přitažlivá (zajímavá) pro lidi zvenčí
usměvavá, přívětivá
čistá
s vazbou na řeku
uživatelsky přívětivá
dynamická
lidské měřítko
centrální, živá
zábavná
voňavá
zahrádkářská
maloměstská
líná
pohostinná
propojená s okolím
využívaná

KORZO - VHODNĚ UMÍSTIT

společenské
obchodní
nezaplavené reklamou
se stromy

